

ת"פ 72371/10/18 - מדינת ישראל, המאשימה נגד מוחמד מוחמד, הנאשם

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 72371-10-18 מדינת ישראל נ' מוחמד
בפני כבוד השופטת הבכירה שרון לארי-בבלי

בעניין: מדינת ישראל - המאשימה

נגד

מוחמד מוחמד - הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד בת-אל ויטלזון

ב"כ הנאשם: עו"ד מיכל גורן

הכרעת דין

רקע:

בכתב האישום נטען כי ביום 22.05.18 בשעות הערב נסע מר גואד מזערו (להלן - **גואד**) ברכבו בכפר ענאתה. באותה העת, חלף הנאשם עם רכבו בסמוך לרכבו של גואד וירק לעברו. מר פאדי מזערו (להלן - **פאדי**), בנו של גואד, נסע באותה העת מאחורי אביו, הבחין במתרחש, עצר את רכבו וניגש לבדוק מדוע ירק הנאשם על אביו. משהבחין הנאשם בפאדי קרב לעברו, יצא מרכבו כשבידו מוט ברזל והחל להכות באמצעותו בראשו של פאדי. גואד ניגש לסייע לפאדי, שאז הכה הנאשם בידו של גואד. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו לפאדי חבלות בראש ובגפיים, וחתכים בראשו שטופלו בעזרת סיכות. עוד במעשיו גרם הנאשם לגואד לחתך באצבעו ושטף דם בזרועו.

נוכח האמור, הוגש נגד הנאשם כתב אישום המייחס לו עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**), וכן עבירה של פגיעה כשעברין מזוין, לפי סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין.

תשובת הנאשם לאישום ניתנה בדיון מיום 7.4.19, ולפיה אישר הנאשם כי היה במקום האירוע, אולם טען כי הוא זה שהותקף על ידי גואד ופאדי. לדבריו, גואד ירק עליו לעברו, ופאדי הכה אותו באמצעות ברזל שהיה ברשותו. הנאשם הכחיש כי הכה את פאדי או גואד באמצעות מוט הברזל.

ביום 17.07.19 התקיימה ישיבת הוכחות. מטעם המאשימה העידו פאדי, גואד וע"ת 3, רס"ר מאלק אסעיד (להלן- **רס"ר אסעיד**). מטעם ההגנה העיד הנאשם עצמו. סיכומי הצדדים הוגשו בכתב.

תמצית עדויות התביעה:

בעדותו הראשית והקצרה, ציין **פאדי** כי הוא זוכר רק חלק מן האירוע. לדבריו, ראה את הנאשם מתקרב אל הכיכר הקרובה לביתו, ויורד מרכבו כשבידו חתיכת ברזל, איתה רצה להכות את אביו. לדברי פאדי, הוא הגיע להפריד ביניהם, שאז הכה אותו הנאשם בראשו בחתיכת הברזל.

בחקירתו הנגדית הובהר כי ברקע ליחסים בין הצדדים (דהיינו בין הנאשם לבין פאדי וגואד) סכסוך קרקעות שהתברר בערכאות שיפוטיות. פאדי סיפר כי הגיע למקום בו שהו גואד אביו והנאשם כשרכביהם האחד מול השני (עמ' 7 לפרוט', ש' 34). עוד סיפר כי ראה את הנאשם יורק על אביו. הודגש על ידי פאדי כי בתחילת האירוע הן גואד אביו והן הנאשם היו בתוך מכוניותיהם, ולאחר שהבחין כי הנאשם מכה את גואד בשתי ידיו, רץ לעברם על מנת להפריד ביניהם. בשלב זה, כך העיד, החזיק הנאשם בחתיכת ברזל שבאמצעותה הכה בראשו של פאדי.

גואד, אביו של פאדי, סיפר בעדותו על הסכסוך העומד ברקע יחסיו עם הנאשם. לדבריו, ביום האירוע נתקל בנאשם שירק עליו. אז, בנו פאדי הבחין במתרחש ובכך שהנאשם מעוניין להכות אותו וניגש אל השניים. בין הנאשם לבין פאדי התגלע ויכוח שבסופו הכה הנאשם בראשו של פאדי באמצעות מוט ברזל.

בחקירתו הנגדית של גואד הובהר כי עת ישבו הנאשם והוא עצמו במכוניותיהם, ירק הנאשם לעברו של גואד. בשלב זה, הבחין פאדי במתרחש והתקרב אל עבר השניים. הנאשם יצא מרכבו ואחז במוט ברזל, באמצעותו הכה בראשו של פאדי. גואד לא זכר לומר כמה מכות הכה את פאדי, וציין כי ניסה לעמוד ביניהם ולהפריד בין השניים, שאז חטף מכה בידו ממוט הברזל. גואד לא זכר לומר האם היו אנשים שהיו עדים לאירוע, הגם שציין שמדובר ברחוב הומה אדם. לדבריו, לאחר האירוע כל צד הלך לדרכו.

רס"ר אסעיד גבה את הודעתו של הנאשם. בתוך כך, מסר כי חקר את הנאשם בשפה הערבית, היא שפת האם של הנאשם ושלו, הגם שלא ציין זאת בהודעה. רס"ר אסעיד נשאל מדוע נחקר הנאשם ביום 7.7.18 כאשר האירוע התרחש ביום 23.05.18, והשיב כי ייתכן וניסו לזמן את הנאשם ללא הצלחה. עוד עלה כי הגם שהזהיר אותו כי הוא חשוד אך בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, הטיח בפניו כי הוא חשוד בתקיפת השניים באמצעות ברזל.

תמצית עדויות ההגנה:

הנאשם העיד כי ביום האירוע הסיע את שכנו, אבו אברהמים, אל בית החולים. בדרכם חזרה הבחין הנאשם כי פאדי נמצא במכולת. הנאשם המשיך והעיד כי כאשר נכנס עם רכבו לרחוב ראה את גואד, והכל כאשר חברו אבו אברהמים יושב לימינו. בשלב זה, עצר הנאשם את רכבו בשולי הכביש, על מנת לאפשר לגואד מעבר ברכבו שכן מדובר בכביש צר מאוד. כאשר הגיע גואד מולו, ירק אל עבר הנאשם וחברו. מיד לאחר מכן ירד פאדי מרכבו ובא אל עבר רכבו של הנאשם, ודחף את דלתו על מנת למנוע ממנו יציאה. בשלב זה, ביקש הנאשם מחברו שישב לצדו שיצא מן הרכב, והנאשם יצא אחריו. כאשר כבר היה מחוץ לרכב תפס גואד את הנאשם בעוד פאדי רץ אל רכבו והצטייד במפתח שוודי שאורכו 40 ס"מ וניסה להרביץ לנאשם. לדברי הנאשם, גואד התנהג כאילו הוא מנסה להפריד בין השניים, בעוד פואד עצמו ניסה להכות בנאשם. בשלב מסוים, ולאור ניסיונותיהם לפגוע בנאשם, פגע הכלי בידו של גואד, וכן בראשו של פאדי. עוד מסר הנאשם כי למיטב ידיעתו שבועיים לפני קרות האירוע קיבל פאדי מכות בראשו, באופן המרמז על כך שהפגיעה כלל לא נגרמה לו במסגרת האירוע נשוא כתב האישום.

דין והכרעה:

אין מחלוקת באשר לעצם המפגש בין הנאשם לגואד בשכונת מגוריהם, כמו גם לעובדה כי ברקע ליחסיהם סכסוך קרקעות שהתברר בערכאות משפטיות. גדר המחלוקת נעוצה באשר להשתלשלות האירוע. בעוד המאשימה מתבססת על עדויותיהם של גואד ופאדי, ולפיהן הנאשם הוא זה שירק על גואד ובהמשך הכה את השניים במוט ברזל, הנאשם מכחיש מכל וכל כי הפעיל אלימות כלפי מי מהשניים, וטוען כי גואד הוא זה שירק עליו, ובהמשך פאדי הוא זה שבהתנהגותו האלימה הוביל לפציעתו העצמית.

לא למותר לציין בראשית הדיון, כי עסקינן בתיק אשר נשען רובו ככולו על עדויותיהם של המעורבים. במצב דברים זה, הרי שבטרם ירשיע בית המשפט את הנאשם על סמך עדויות אלה, יש לבחון ולדקדק בהן, והכל על פי מצוות המחוקק בסעיף 53 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, לפיו "ערכה של עדות שבעל-פה ומהימנותם של עדים הם ענין של בית המשפט להחליט בו על פי התנהגותם של העדים, נסיבות הענין ואותות האמת המתגלים במשך המשפט".

לאחר ששמעתי את עדויות הצדדים, בחנתי את הראיות ועיינתי בסיכומי הצדדים בכתב, אני סבורה כי המאשימה עמדה בנטל הנדרש בפלילים והוכיחה כי הנאשם ביצע את המיוחס לו מעבר לכל ספק סביר.

בחינת מהימנות

לא מצאתי לפקפק בעדותו של פאדי, ונדמה כי סיפר אך את אשר זכר. אכן, לא אחת לאורך עדותו בפניי מסר כי אינו זוכר את פרטי האירוע, וייתכן כי הדבר נובע מן הפגיעה שספג באותו אירוע. מכל מקום, העובדה כי תיאר אך את אשר זכר יש בה כדי לחזק את מהימנות גרסתו כפי שניתנה בבית המשפט. ניכר כי לא ביקש להעצים את האירוע יתר על המידה, אלא אך להדגיש כי הפגיעה בראשו נגרמה כתוצאה מהכאותיו של הנאשם באמצעות הברזל.

אכן, עדותו של פאדי לא הייתה ברורה דיה, ואני סבורה כי הסיבה לכך נעוצה בעובדה כי עדותו תורגמה. עם זאת, ניתן ללמוד ממנה כי בראשית האירוע הבחין בנאשם ובגואד, אביו, כששניהם בכלי הרכב שלהם (עמ' 8 לפרוט', ש' 32). לאחר מכן, ירדו הנאשם וגואד מן הרכב, ופאדי הבחין בנאשם נותן לאביו מכות בידיו (עמ' 8 לפרוט', ש' 12). כאשר הגיע פאדי אל השניים, תקף אותו הנאשם באמצעות מוט ברזל, באופן שהפילו לרצפה. פאדי, כאמור, לא זכר לומר כמה מכות ספג בראשו; האם היו באזור אנשים נוספים; או כיצד נגמר האירוע. עוד אישר כי אחז בגז פלפל במהלך האירוע אולם לא עשה בו שימוש.

העובדה כי פאדי לא זכר את השתלשלות האירועים המדויקות, מקשה להסתמך על עדותו לכשעצמה על מנת לקבוע ממצאי עובדה. עם זאת, עדותו לא עומדת לבדה מול עדות הנאשם, ולצידה עומדת איתנה עדותו של גואד, אביו.

עדותו של גואד הותירה בי רושם מהימן, ונדמה כי זכר את מרבית פרטי האירוע המרכזיים. לפי עדותו, הנאשם ירק אל עבר רכבו, כאשר הנאשם עצמו ישוב ברכבו (עמ' 17 לפרוט', ש' 9-8). לדברי גואד, בנו פאדי יצא מרכבו והגיע אל הנאשם לברר מדוע ירק על אביו (עמ' 17 לפרוט', ש' 31-33). הובהר עוד בחקירתו הנגדית של גואד, כי במהלך שימושו של הנאשם במוט הברזל, הוא עמד בין הנאשם לבין בנו פאדי, בעודו מנסה להפריד בין השניים (עמ' 18 לפרוט', ש' 18, 20, 27). בעודו עומד בין הנאשם לבין פאדי, הכה הנאשם בראשו של פאדי באמצעות מוט הברזל, ואף פגע בידו של גואד (עמ' 18 לפרוט', ש' 18, 21, 14, 35-36).

הן גואד והן פאדי מסרו כי מדובר היה בשעת אור, זמן קצר לפני סעודת הרמדאן. גואד מסר כי בזמן האירוע נכחו ברחוב אנשים נוספים, אולם לא זכר מי הם או האם לקחו חלק באירוע (עמ' 19 לפרוט', ש' 15, 22). פאדי מסר כי אינו זוכר האם נכחו אנשים ברחוב, אם לאו (עמ' 9 לפרוט', ש' 6, 14, 16). אינני סבורה כי מדובר בסתירה שיוורדת לשורשו של עניין, שכן התרשמתי כי פאדי עצמו לא זכר את פרטי האירוע במדויק, בניגוד לגואד שזכר את מרבית הפרטים המהותיים.

ההגנה הגישה את תלונותיהם במשטרה של פאדי וגואד, וזאת לשם עמידה על הסתירות אשר בתשובות שהעניקו בבית המשפט. דא עקא, שלא מצאתי כי קיימות סתירות של ממש בין הודעותיהם במשטרה לבין עדויותיהם בפניי. כך למשל, בתלונתו של גואד (נ/2) לא מצאתי כי קיימות סתירות משמעותיות. גואד תאר בתלונתו כי הנאשם ירק לעברו, בעודו ברכבו, ולאחר מכן הגיע בנו פאדי, ובעודו מפריד בין פאדי לבין הנאשם נפגעו הוא ופאדי מפגיעת מוט הברזל. כאשר לתלונתו של פאדי (נ/1), אכן ניתן למצוא פערים בין תלונה זו לבין עדותו בבית המשפט, ואולם כמצוין לעיל אני סבורה כי פער זה נעוץ בחלוקה הזמן ובעובדה כי כיום פאדי אינו זוכר את פרטיו המדויקים של האירוע, למעט תיאורו בקווים כלליים.

עוד בהקשר זה אציין הלכה מושרשת בשיטתנו המשפטית, לפיה אין בכל סתירה או אי דיוק כדי להוביל למסקנה אחת בלבד לפיה המדובר בדברי שקר המצדיקים הענקת משקל אפסי לעדויות. כך למשל, ראו דברי כב' השופט שטרסברג כהן בע"פ 993/00 **נור נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(6) 205, 224, לפיהם "יש להבחין בין 'סתירות לכאורה', הנעוצות בטבע האנושי, לבין 'סתירות אמיתיות', המעלות חשש של אמירת שקר; שרק האחרונות מכרסמות ומעמידות בספק את מהימנות העדות שבקשר אליה מתגלות הסתירות" (קדמי (כרך ג) [43], בעמ' 1357 וההפניות שם). יפים לעניין זה גם

דברי מ"מ הנשיא ש"ז חשין בע"פ 100/55 מאיר נ' היועץ המשפטי [26], בעמ' 1224: "...מטיבו של המין האנושי שאין בן-תמותה מכשיר דיוק אוטומטי... לא יפלא, איפוא, שסתירות ואי-דיוק-לשון שכיחים הם לא רק בדברי עדים שונים, אלה בהשוואה לאלה, כי אם גם בדבריו של עד אחד גופו, בתשובותיו בחקירה הראשית ובחקירה הנגדית, ובהתחשב בדברים אשר בא-כוח הצד האחד או הצד האחר משתדלים לשים בפיו". אני סבורה כי הלכה זו מקבלת משנה תוקף מקום בו מדובר באירוע אלימות, בגדרו נפצע פאדי פציעה חמורה בראשו. משאלה פני הדברים, לא התרשמתי כי מדובר בסתירות היורדות לשורש האמת והעולות כדי אמירות שקר.

ודוק: אין באמור כדי לפטור את בית המשפט מבחינה דקדקנית של העדויות שנשמעות בפניו, ובפרט כאשר ברקע ליחסים בין הצדדים סכסוך קודם אשר הגיע לכדי בירור בערכאות משפטיות.

לא נעלם מעיני כי פאדי וגואד מסוכסכים עם הנאשם סביב רכישת קרקע בשכונת מגוריהם, ואולם איש מהם לא ניסה להסתיר סכסוך זה, והשניים תיארו את הסכסוך כמות שהוא. לא מצאתי כי עצם קיומו של סכסוך כאמור, יש בו כדי לפגום משמעותית במהימנות גרסאותיהם. אכן, אם הייתה מונחת בפני בית המשפט עדותו של גורם אובייקטיבי שנכח באירוע, היה בכך משום הסרת החשש שמא מדובר בניסיון של השניים להפיל את הנאשם. עם זאת, וכפי שיובא בהמשך הדברים, העובדה כי אין בנמצא עדות כאמור לא פוסלת אוטומטית את גרסתם של השניים, והרי ידוע כי לא אחת אירוע אלימות שמתברר בבית המשפט מקורו בסכסוך קודם סביב עניין זה או אחר. על בית המשפט במקרה זה להידרש לכלל הראיות שבפניו, כמו גם לגרסת הנאשם, ולבחון האם יש בהן כדי לעמוד בנטל הנדרש בפלילים.

בהמשך ישיר לאמור יצוין כי עדויותיהם של פאדי וגואד מחוזקות על ידי תמונות ואישורים רפואיים. ת/4 הינו גליון שחרורו של פאדי ממין, ועולה ממנו כי מיד לאחר האירוע הגיע לחדר מיון, כשחמישה חתכים בראשו ועוד מספר חתכים בזרועותיו. החתכים בראשו נשטפו וחוטאו, ובהמשך אף נסגרו באמצעות סיכות תחת הרדמה מקומית. ממצאים אלה עולים בקנה אחד עם תמונות פציעותיו של פאדי (ת/1), כפי שצולמו על ידו והועברו למשטרה, וכן עם תמונות ת/3 שצולמו בתחנת המשטרה כאשר ראשו חבוש. באשר לגואד, הוא ניגש מספר שעות לאחר מכן לטיפול אצל רופא בבית החולים סנט ג'וזף, אולם מתמונותיו עולה כי פציעתו קלה (חתך קטן בידו).

גרסת הנאשם

כאמור, הנאשם העיד בפני כי גואד הוא זה שירק לעברו כאשר שהה ברכבו יחד עם אבו אברהמים, אותו הסיע זמן מה לפני כן לקבלת טיפול רפואי. עוד תיאר כי אז הצטרף פאדי, והשניים ניסו לתקוף אותו באמצעות מפתח שוודי, אולם לבסוף ניסיונותיו של פאדי לפגוע בנאשם עלו בתוהו והוא פגע בעצמו. גרסה זו של הנאשם אין לה על מה להישען, בלשון המעטה, ואין לי אלא לראות בה גרסה כבושה ושקרית.

כך, כאשר נשאל הנאשם בהודעתו במשטרה מיום 7.7.18 באשר לאירוע נשוא כתב האישום, מסר כי "הוא והבן שלו פאדי תקפו אותי הוא עמד ליד הדלת וירק לעברי והגיע הבן שלו ונתן לי שני אגרופים תוך כדי שאני בתוך הרכב ולא נתנו לי לצאת מהרכב ופאדי ריסס אותי בגז פלפל והגיעו אנשים והפרידו אותי" (ת/2, ש' 20-22). בהמשך מסר כי "היו

אנשים שראו את זה אין לי שמות שלהם" (ש' 26) והכחיש בתוקף כי הפעיל אלימות כלשהי על פאדי או גואד. כאשר נשאל מדוע לא הגיש תלונה אם הותקף על ידי השניים, השיב כי אינו רוצה בעיות (ש' 24, 46).

כאמור, בבית המשפט הרחיב הנאשם את גרסתו הרבה מעבר לגרסתו בתחנת המשטרה. בתוך כך, מסר כי לאורך כל האירוע נשוא כתב האישום שהה לידו חברו אבו אבראהים, אותו הסיע זמן מה לפני כן לקבלת טיפול רפואי. מעדותו של הנאשם בבית המשפט עולה כי אותו חבר צפה במתרחש, ובמובן מסוים היה אף הוא קורבן לאלימות. ברם, בעדותו בתחנת המשטרה מסר כי היו אנשים שראו את האירוע אולם אין לו את שמותיהם.

בהמשך עדותו מסר פירוט מפורט של התנהלות פאדי וגואד, ותיאר כיצד הגיע פאדי אל רכבו של הנאשם ומנע ממנו אפשרות לצאת מרכבו. עוד תיאר כיצד פאדי ניגש אל רכבו, שלף מפתח שוודי באורך 40 ס"מ וניסה לתקוף את הנאשם באמצעותו. לבסוף, לאחר מספר ניסיונות של פאדי לפגוע בנאשם, תוך שאביו מנסה לעצור אותו, הם-הם פגעו בעצמם "באו אנשים להפריד, אחרי זה האבא בא לבן שלו כאילו לתפוס את הברזל, מרוב שהם התחרקשו וניסו אחד להרביץ אחד לעזור, האבא קיבל שתי מכות ביד. האבא תפס את הברזל, שניהם משכו והאבא עזב את המפתח שוודי, מרוב שזה היה גדול, פאדי קיבל את הברזל בראש שלו" (עמ' 27 לפרוט', ש' 17-20).

האירוע הפנטסטי והדרמטי שתיאר הנאשם בעדותו בבית המשפט אין לו, כאמור, על מה להישען, ובוודאי שאין לו זכר בהודעתו של הנאשם במשטרה. משכך יש לראות בעדותו זו כבושה. אציין לזכותו של הנאשם כי בהודעתו במשטרה מסר כי פאדי וגואד הם שתקפו אותו, תוך שימוש בגז פלפל מצדו של פאדי, כמו גם כי לא אפשרו לו לצאת מן הרכב, אולם ציין זאת בשפה רפה, ובוודאי לא כפי שמסר באולם בית המשפט למעלה משנה לאחר האירוע. אינני מקבלת את טענת ההגנה בסיכומיה, לפיה לא הובהר בוודאות מלאה האם נחקר הנאשם בשפתו, אם לאו. רס"ר אסעיד העיד בבית המשפט ומסר כי החקירה בוצעה בשפה הערבית- היא שפת האם שלו ושל הנאשם. אכן, נכון היה לציין פרט זה אולם משהחוקר והחשוד שניהם דוברי השפה הערבית, ומשנמסר על ידי החוקר כי החקירה בוצעה בשפה זו, לא מצאתי סיבה לפקפק בכך ואך הגיוני כי כך היה.

בהינתן האמור, הרי שיש לראות בעדותו עדות כבושה ברובה. העובדה כי הנאשם לא מסר את גרסתו המפורטת, כמו גם את הנתון לפיו לצדו שהה באותה העת חברו שהיה עד לאירוע כולו, יש בה כדי לפגום במהימנות גרסתו הכבושה, ואף לעלות כדי חיזוק הראיות נגדו (לעניין זה ראו ע"פ 8739/12 **מחאמיד מוחמד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 09.06.15), בפס' 14).

במהלך עדותו, כאשר נשאל מדוע מסר בהודעתו במשטרה שאין ברשותו את שמות הנוכחים באירוע כאשר חברו שהה לצדו, השיב "הוא לא צריך להיכנס לעניין" (עמ' 31 לפרוט', ש' 34). כאשר נשאל מדוע לא מסר את כל פרטי האירוע בחקירתו במשטרה השיב "זו הפעם הראשונה שאני בחקירה. מה ששאלו אותי אני ענית" (עמ' 32, ש' 34); "אני ענית לשאלות" (עמ' 33 לפרוט', ש' 8); "לא רציתי לסבך אנשים" (עמ' 34 לפרוט', ש' 30); "כששטר שאל אותי אם יש אנשים, אמרתי שיש אבל אני לא יכול להביא עדים. לגבי הבחור שלקחתי לבית החולים, לא אמרתי את השם שלו כי לא רציתי לסבך אותו" (עמ' 35 לפרוט', ש' 1-2). הסבריו אלה של הנאשם אינם מספקים הסבר המניח את הדעת לשאלה מדוע לא מסר את פרטי האירוע, וממילא לא הוכחו כראוי על ידו. הנאשם לא הסביר מדוע אינו רוצה לסבך אנשים

אחרים, וכיצד יש במסירת שמויותיהם כדי לסבכם כאמור, ובפרט כאשר גרסתו הינה כי הוא עצמו קורבן לאליומות מצד של פאדי וגואד.

יתר על כן, וחרף העובדה כי לא מסר במהלך חקירתו את שמו של אבו אברהים, הרי שיכל בנקל להביאו לעדות הגנה מטעמו. עדות כאמור ייתכן שהייתה יכולה לחזק את גרסתו הכבושה, ואף לעורר ספק באשר להתרחשות האירועים כפי שמופיעים בכתב האישום. כידוע, הלכה מושרשת היא כי "יש לייחס משקל משמעותי לאי זימונו של עד הגנה לצורך ביסוס טענה מהותית כך שבית המשפט יוכל לצאת מתוך הנחה כי אילו העיד אותו עד הייתה עדותו תומכת בגרסת המאשימה" (ראו ב-ע"פ 3947/12 סאלח נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 21.01.13), בפס' 37; עוד ראו בע"פ 437/82 סלומון אבו נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 06.04.83). אעיר כי כלל לא נטען כיצד הבאתו של אותו חבר לעדות מטעם הנאשם תסבך אותו. ההגנה טענה בסיכומיה כי אין לזקוף לחובתו של הנאשם את אי הבאת העד לעדות מטעמו, שכן רצה להימנע מסכסוכי שכנים נוספים, ומשכך אף לא ציין את שמו של חברו אבו אברהים בחקירתו. אף אם הייתי מקבלת הסבר זה, הרי שאין בו כדי לשנות מן העובדה כי הנאשם יכול היה להביא את אבו אברהים לעדות בבית המשפט ובחר שלא לעשות כן. ברי כי לא ניתן לראות בהיעדר חקירתו של אבו אברהים כמחדל חקירה, מקום בו נוכחותו באירוע כלל לא הוזכרה על ידי הנאשם. עוד אעיר בהקשר זה כי התזה לפיה אבו אברהים נכח ברכבו של הנאשם בעת האירוע כלל לא הוזכרה על ידי פאדי או גואד, וממילא לא הוטחה בפניהם במהלך חקירתם הנגדית באופן שיכול היה לשפוך אור נוסף על עובדה זו.

עולה איפא כי גרסתו של הנאשם גרסה כבושה היא, וכאשר ניתנה לו אפשרות לסתור אותה באמצעות עדים שיכלו לבסס את גרסתו- בחר שלא לעשות כן. אולם גם לגופו של עניין התרשמתי כי גרסתו של הנאשם משוללת כל היגיון פנימי. בגרסתו מבקש הנאשם לטעון כי במהלך האירוע, גואד, יליד 54 שאינו בקו הבריאות כך לטענתו, תפס את הנאשם, יליד 74, בידיו בזמן שפאדי ניגש לרכבו להצטייד במפתח השוודי. צודקת ב"כ המאשימה כי פרט זה לכשעצמו נעדר כל היגיון בשים לב להבדלים הפיזיים בין השניים ובמצבו הבריאותי של גואד. יתר על כן, הנאשם מבקש לעשות שימוש בקו הגנה לפיו "האבא תפס את המפתח, פאדי משך אותו אליו והוא קיבל מכות" (עמ' 33 לפרוט', ש' 13), ואולם התמונות המתעדות את פציעותיו, כמו גם האישורים הרפואיים, מלמדים כי מדובר במספר חתכים, וברי כי אין המדובר אך במכה אחת שנוצרה בטעות בעקבות משיכתו של פאדי את המפתח השוודי מידיו של גואד.

זאת ועוד; הנאשם המשיך ומסר בעדותו כי ידוע לו ששבועיים לפני האירוע נשוא כתב האישום היה פאדי מעורב בריב אחר, באופן המרמז על כך שפציעותיו נגרמו בריב הקודם ולא בעקבות האירוע דנן (עמ' 31 לפרוט', ש' 12, 17). בטענה זו אין ממש, ואני סבורה כי יש בה דווקא כדי ללמד על גרסתו השקרית של הנאשם, שכן ברור מת/4 כי הנאשם ניגש עוד באותו הערב לחדר המיון, שם טופלו פצעיו באמצעות סיכות תחת הרדמה מקומית. התזה לפיה הפצעים נגרמו באירוע אחר שבועיים קודם לכן- בלתי מבוססת וחסרת כל שחר.

מן המקובץ עולה כי יש להעניק לגרסתו של הנאשם משקל אפסי בהיותה גרסה כבושה ומשוללת כל היגיון. העובדה כי הנאשם לא מסר גרסתו זו לאירוע במהלך חקירתו במשטרה; נמנע מהבאת עד חיוני שנכח במהלכו (ואף לא מסר את פרטיו במהלך חקירתו במשטרה); וכן לאור היותה גרסה נעדרת היגיון פנימי, הרי שיש בה כדי לחזק את הראיות נגדו.

אכיפה בררנית

ההגנה טענה בסיכומיה כי עומדת לנאשם הגנה מן הצדק מן הטעם של אכיפה בררנית, שכן נגד פואד וגואד לא הוגש כתב אישום, באופן העולה לכדי פגיעה בתחושת הצדק וההגנות.

דין הטענה להידחות.

כידוע, טענת אכיפה בררנית משמעה כי הרשות פעלה באופן מפלה ולא שוויוני. כידוע, רשויות האכיפה, כיתר רשויות המנהל, כפופות לעיקרון השוויון ועליהן לפעול על פיו. נפסק בעבר כי "אין לך גורם הרסני יותר לחברה מאשר תחושת בניה ובנותיה כי נוהגים בהם איפה ואיפה. תחושת חוסר השוויון היא מהקשה (כך במקור- ש.ל.ב) שבתחושות. היא פוגעת בכוחות המאחדים את החברה. היא פוגעת בזהותו העצמית של האדם" (ראו בבג"ץ 953/87 **פורז נ' ראש עיריית תל אביב יפו**, פ"ד מב(2) 309, 332 (1988)). אכיפה בררנית יכולה לקום בשני אופנים. האופן האחד, מקום בו הוחלט להעמיד לדין רק חלק מן המעורבים באותה פרשה; האופן השני, מקום בו הוחלט להעמיד לדין הגם שבמקרים דומים לא הועמדו אחרים לדין (ראו ב-ע"פ 6328/12 **מדינת ישראל נ' פולדי פרץ** (פורסם בנבו, 10.09.13)). משמעות הדבר הינה כי על הטוען לאכיפה בררנית להראות כי אחרים אשר עניינם דומה מבחינה עובדתית לא הועמדו לדין, וכן כי אי נקיטת ההליכים נגדם היא בבחינת אכיפה בררנית פסולה הפוגעת בתחושת הצדק וההגנות, בניגוד לאכיפה חלקית שמקורה בטעמים ענייניים. לעניין זה יודגש כי ברע"פ 1611/16 **מדינת ישראל נ' יוסי יוסף ורדי** (פורסם בנבו, 31.10.18), הובהר כי טענת אכיפה בררנית יכולה לקום על בסיס חדלונה של הרשות גרידא, ואף מבלי שהרשות פעלה בחוסר תום לב, שרירותיות או תוך הפעלת שיקולים זרים (ראו בפס' 99).

זאת ועוד; למאשימה עומדת חזקת התקינות, ולפיה נתפסת היא כמי שפעלה כדין, כל עוד הוכח אחרת. מקום בו מובא בסיס ראיתי לפיו המאשימה פעלה שלא כדין, מועבר אליה הנטל להוכיח כי האכיפה התבססה על שיקולים ענייניים. דא עקא, שבמקרה דנא ההגנה כלל לא סתרה את חזקת התקינות, ולא הובאה תשתית ראיתית כלשהי המלמדת על התנהלות פסולה מצדה של המאשימה. בסיכומי ההגנה נטען כי פואד וגואד נחקרו באזהרה חקירה לאקונית וקצרה, אולם חקירות אלה לא הוגשו לעיון ובחינת בית המשפט. העובדה כי השניים נחקרו באזהרה במשטרה מלמדת על התנהלות תקינה של היחידה החוקרת, שבחנה את תלונתו של הנאשם וחקרה את השניים.

מחדלי חקירה

נטען על ידי ההגנה כי התנהלות היחידה החוקרת בהליך דנא מלמדת על מספר מחדלי חקירה העולים כדי חיזוק הספק הסביר הקיים בתיק. בתוך כך, נטען כי המשטרה לא פעלה לבדיקת מצלמות אבטחה באיזור האירוע; חיפוש עדים שנכחו במהלך האירוע וכן שיהיו בחקירתו של הנאשם, שנחקר לאחר כחודש וחצי מיום האירוע.

לאחר עיון ובחינה סבורני כי אין במחדלי החקירה כדי להוביל לזיכויו של הנאשם מן המיוחס לו.

כידוע, "בהינתן תשתית ראיתית מספקת להוכחת אשמתו של נאשם, הרי שאין בקיומם של מחדלי חקירה, כשלעצמם, כדי להביא לזיכויו של הנאשם" (ראו בע"פ 5633/12 **ניימן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.07.13)). עם זאת, בהלכה פסוקה נקבע כי במסגרת בחינתם של מחדלי החקירה על בית המשפט להעריך האם מחדלי החקירה מקימים

חשש שמא הגנתו של הנאשם קופחה נוכח הקושי להתגונן מול התשתית הראייתית המרשיעה, באופן העולה לכדי פגיעה בזכותו היסודית של הנאשם להליך הוגן (ראו ע"פ 2694/14 **חדאד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 06.09.16)).

רס"ר אסעיד לא נתן הסבר מניח את הדעת לשאלה מדוע נחקר הנאשם כחודש וחצי לאחר מועד האירוע, ומדברי ב"כ הנאשם עולה כי אין בתיק אינדיקציות לכך שנערכו ניסיונות לזמן את הנאשם לחקירה ללא הצלחה. יתר על כן, עולה כי לא נעשו פעולות לחיפוש עדים שנכחו באירוע או באיתור מצלמות אבטחה, ואולם לא התרשמתי כי יש במחדלים אלה כדי להוביל לפגיעה של ממש בזכותו של הנאשם להליך הוגן. כפי שהובא לעיל, הנאשם בחקירתו כלל לא ציין את העובדה שחברו אבו אבראהים ישב לצדו ברכב בזמן האירוע. יש להניח כי לו היה חושף הנאשם פרט זה, הרי שאבו אבראהים היה מזומן לחקירה במשטרה, וייתכן שאף היה מוביל לאיתורם של עדים נוספים. רוצה לומר, כי קשה להלום מצב בו ההגנה זועקת למחדלי חקירה בתיק, ובה בבעת מעלה הנאשם גרסה כבושה בדבר אותו אבו אבראהים שנכח באירוע, מבלי שמסר פרט זה ליחידה החוקרת באופן שהיה בו כדי לסייע לחקר האמת.

באשר לתפיסת מצלמות (שייתכן וקיימות באיזור האירוע), הרי שטענה מעין זו עולה לא אחת. לא יכול להיות חולק כי תיעוד חזותי של אירוע כזה או אחר הוא דבר מבורך במסע אחר חקר האמת. עם זאת, המציאות מלמדת כי אין הדבר נגיש בכל מקרה, ואין המדובר בתנאי מחייב לצורך הרשעה. בסופו של יום לבית המשפט סמכות להרשיע נאשם על סמך עדות אחת ויחידה, ומעבר לכך, הרי שעל פי עקרונות שיטתנו המשפטית נדרשת המאשימה להציג את סך הראיות המספיקות להרשעתו של הנאשם מעבר לכל ספק סביר, ולא מוטלת עליה החובה לתפוס ולהציג את כלל הראיות האפשרויות- "הדין הוא שדי בראיה "מספקת" ואין כלל המחייב את התביעה להציג את הראיה "המכסימלית" שניתן להשיג" (ע"פ 804/95 **גרינברג נ' מדינת ישראל**, פ"ד מט(4), 200, עמ' 209-208).

סוף דבר- עדויות המתלוננים, תיעוד הפציעות והאישורים הרפואיים, כמו גם גרסתו הכבושה של הנאשם והימנעותו מהבאת עד הגנה שנכח באירוע, לטענתו, מובילים לכלל מסקנה לפיה הוכחה אשמתו של הנאשם מעבר לכל ספק סביר, ולפיכך אני מרשיעה אותו במיוחס לו בכתב האישום.

ניתנה היום, ז' תשרי תש"פ, 06 אוקטובר 2019, במעמד הצדדים.